

SLOVENSKI NAROD

Znaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. — Inzerati do 30 peti vrst a Din 2.-, do 100 vrst a Din 2.50, od 100 do 300 vrst a Din 3.-, večji inzerati peti vrsta Din 4.-. Popust po dogovoru, inzeratni davek posebej. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.-, za tuzemstvo Din 25.-. Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5
Telefon: 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126

Podružnice: MARIBOR: Strossmayerjeva 3b. — NOVO MESTO: Ljubljanska c., telefon št. 26. — CELJE: celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65, podružnica uprave: Kocencova ulica 2, telefon št. 190. — JESENICE: Ob kolodvoru 101.

Račun pri poštnem čekovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351.

Zmaga demokracije v ČSR

Češkoslovaške stranke so v glavnem ohranile svoje pozicije — Pregrupacija Nemcev — Henlein je pobral 65 odstotkov nemških glasov — Male nemške stranke so izginile — Vlada večina brez Nemcev

Praga, 20. maja. Včeraj so se vršile na Češkoslovaškem volitve v poslansko zbornico in senat. Za volitve je vladalo ogromno zanimanje. Udeležba je bila velika, ker obstoja na Češkoslovaškem volilna dolžnost. Za zaupanje volilcev se je potegovalo 16 strank in skupin. Volitve so potekle v redu in miru brez vsakih omemb vrednih incidentov.

Uspeh češkoslov. strank

Po dosedanjih znanih rezultatih izid volitev ni omajal položaja dosedanje vlade. Na strani češkoslovaških strank so napovedane in deloma tudi pričakovane velike izpremembe izostale. Kakor naglašajo današnji »A-Zet«, je pri včerajšnjih volitvah na vsej črti zmaga demokracije. Manjkajo še rezultati iz nekaterih oddaljenejših okrožij. Že dosedanjih rezultatov pa dajo spoznati, da so se demokratske stranke zelo dobro držale in najbolje odrezale.

Najmočnejša stranka ostane še nadalje češka agrarna stranka. Češkoslovaški socialni demokrati so ohranili svoje pozicije, češkoslovaški narodni socialisti (stranka dr. Beneša) so v Pragi sami sicer nekoliko nazadovali, zato pa so si zelo opomogli zlasti na Moravskem in v ostali Češki. Tudi češkoslovaška ljudska stranka (klerikalna) je ostala več ali manj neokrnjena. Dosedaj opozicijska stranka češkoslovaških obrtnikov in srednjega stanu je dosegla velik napredek v Pragi in praski okolici. Vse kaže, da bo ta stranka

pritegnjena v vladno koalicijo.

Narodna zajednica dr. Kramara in Stříbrnega, ki je šla z velikimi upi v volilno borbo in je upala, da bo dosegla toliko število glasov, da se bo povzpela na tretje ali celo na drugo mesto najmočnejših strank, ni niti v Pragi, kjer je njen glavni tabor, dosegla omembe vrednega uspeha ter si bo jedva priborila eden ali dva mandata več, kakor jih je imela dosedaj in bo ostala na sedmem ali osmem mestu. To je vsakakor razveseljav uspeh češkoslovaških strank.

Komunisti so dobro branili svoje postojanke. Fašistična stranka bivšega generala Gayde je dosegla nekoliko uspehov na Moravskem in bo morda dobila en ali dva mandata.

Nepričakovan uspeh Henleina

Na nemški strani je stranka Henleina pobrala 65 odstotkov vseh nemških glasov in s tem dosegla uspeh, ki presega vsako pričakovanje. Poleg nje bodo samo še nemški socialni demokrati in nemški klerikalci prišli v parlament s prav neznatnim številom mandator. Nemški agrarci, ki so bili doslej v vladni koaliciji, so naravnost izginili in se obupno bore vsaj za temeljni mandat, a je še dvomljivo, če bodo sploh dosegli količnik. Vse ostale nemške stranke, to so nemški klerikalci, in druge manjše nemške skupine so izginile.

Formalna ostavka vlade

Vlada Malypetra bo danes popoldne po objavi definitivnih rezultatov podala formalno ostavko in bo poverjena do sestave nove vlade z vodstvom državnih poslov. Ker se računa z vstopom češkoslovaških obrtnikov v vladno koalicijo, bo madostovalo dosedanjih pet češkoslovaških strank za sestavo nove vlade, ker bodo imele same brez sodelovanja Nemcev potrebno večino v obeh zbornicah. Kljub temu pa obstoja namera pritegniti vlado tudi zastopnike Nemcev. Obstoja predlog, naj bi se imenovali namesto parlamentarcev za ministre nemški strokovnjaki.

Izid v Pragi

Definitivni rezultati bodo objavljeni v teku današnjega dne. Izid volitev v Pragi kaže, da je tu narodna zajednica Kramar-Stříbrný porastla za 14.500 glasov in dobila skupno v Pragi 140.000 glasov ter je tako v prestolnici najmočnejša skupina. Vendar pa ta prirastek glasov nikakor ne odgovarja pričakovanju, ker so mislili, da bodo zlikvidirali vse ostale češke stranke. Druga najmočnejša stranka v Pragi so narodni socialisti, čeprav so v Pragi izgubili okrog 10.000 glasov. Največji prirastek glasov beležijo v Pragi komunisti, ki so porastli za 20.000 glasov in dobili v Pragi skupno 69.700 glasov. Tudi socialisti so pridobili 11.500 glasov ter imajo 79.700 glasov.

am. francoskima juristoma Adler de la Perdu in Pitman Benjamin Teloku.

Novi italijanski transporti

Rim, 20. maja. tr. Včeraj so šli iz Napulja novi štirje transporti čet delavcev in vojnega materiala v Vzhodno Afriko. Sploh je opaziti, da je Italija pospešila svoje vojaške ukrepe v Vzhodni Afriki. Za jutri je napovedan nov transport, s katerim bo došlo 2800 vojakov in 1200 delavcev.

Najbolj kritičen teden po vojni

London, 20. maja. r. Skoro vsi listi pišejo obširno o mednarodnem položaju in podčrtavajo, da pričenja danes najbolj kritičen teden povelje dobe. Na dnevnom redu je zasedanje sveta Društva narodov, ki bo morda usodno za nadaljnji obstoj te mednarodne ustanove, drevi bo govoril v državnem zboru nemški kancelar Hitler, a v obeh angleških zbornicah se pričene velika debata o oboroževanju, torej sami dogodki, od katerih je v veliki meri odvisen nadaljnji razvoj dogodkov v Evropi.

Marsejski proces šele meseca oktobra

Izjava Paul Boncourja beograjskim novinarjem — Preiskava je v glavnem končana, toda potrebne so še razne formalnosti

Beograd, 20. maja. TR. Bivši francoski ministri predsednik in zunanji minister Paul Boncour, ki je na glasu enega najboljših francoskih juristov, se mudi že tri dni v Beogradu. Kakor znan, bo na procesu proti marsejskim zločincem zastopal interese Nj. Vel. kraljice. V teku svojega bivanja v Beogradu je imel razgovore z ministrskim predsednikom Jevtićem, Nj. Vel. knezom namestnikom Pavlom in je bil sprejet tudi v avdienci pri Nj. Vel. kraljici Mariji. Novinarjem je izjavil, da ni informiran, kako daleč je napredovala preiskava, misli pa, da je v glavnem že končana. Kljub temu pa se proces ne bo mogel vršiti pred poletnimi sodnimi počitnicami, ker je treba izvršiti še razne formalnosti. Zato bo glavna razprava proti marsejskim atentatorjem razpisana na najbrž šele oktobra.

Včeraj je Paul Boncour odpotoval na

Oplenac, kjer se je poklonil na grobu pokojnega kralja Uroševca. Ljudstvo ga je spoznalo in ga prešerno pozdravljalo. Popoldne je posetil tudi sokolsko veseličje v Mladenovcu.

Budimpešta, 20. maja. TR. Zunanji minister Kanya je včeraj odpotoval v Ženevo na zasedanje sveta Društva narodov. Pred svojim odhodom je imel dolg razgovor z ministrskim predsednikom Gömbösom. V madžarskih političnih krogih pričakujejo, da bo na tem zasedanju sveta Društva narodov definitivno likvidirana marsejska afera, kakor označujejo obtožbo zaradi marsejskega atentata. Zaradi tega je osebna navzočnost madžarskega zunanjega ministra v Ženevi neobhodno potrebna. Razen tega namerava Kanya pri tej priliki stopiti v stike z zastopniki vseh onih držav, ki bodo sodelovale na podunavski konferenci v Rimu.

Po smrti Pilsudskega

General Sosnowski bo kot vojni minister postal tudi na političnem polju naslednik Pilsudskega — Konec germanofilske politike

Pariz, 20. maja. AA. »Petit Parisien«, ki piše o notranjem političnem položaju na Poljskem po smrti maršala Pilsudskega, naglašajo, da je Poljska tik pred smrtjo znamenitega državnika in vojaka dobila ustavo, ki dopušča močni in odločni osebnosti, ki bo prevzela velik del odgovornosti za državne posle, obsežno polje dela. V zvezi s tem vprašuje list, ali se bo po smrti maršala Pilsudskega našla osebnost, ki bo pripravljena in dorašla nalogam, ki jih zahteva nova ustava. List poudarja, da je novi inspektor poljske vojske general Rydz-Smigiły brez dvoma velik vojaški talent, da pa nima posebnih političnih nagnjenj. Zaradi tega je verjetno, da bo za ministra vojske imenovan general Sosnowski, ki velja za sposobnega in odločnega moža. Če

se bo to pričakovanje uresničilo, bo general Sosnowski kmalu lahko postal predsednik ministrskega sveta. Ni izključeno, pravi list dalje, da bo ta general celo kandidiral za državnega poglavarja, ako bodo jeseni volitve novega predsednika republike. To mesto je važno, ker mu daje poljska ustava v gotovih časih diktatorsko oblast.

O posledicah smrti maršala Pilsudskega na nadaljnjo orientacijo poljske politike piše list med drugim:

Vse kaže, da se je končala doba germanofilske zunanje politike v Varšavi.

List vprašuje na kraju, ali bo sedaj Poljska kot zaveznica Francije vendarle sprejela rešilni vzhodni pakt, ki ji ga bodo predložili v novi popravljani obliki.

Laval - Göring

Triurni razgovor po pogrebu Pilsudskega — Priprave za neposredne razgovore med Parizom in Berlinom

Krakov, 20. maja. AA. Predsednik pruske vlade general Göring se je sredi vnoč sestel s francoskim zunanjim ministrom Lavalom. Njuni sestanki v teku včerajšnjega dneva so trajali skupno tri ure. Razgovor, ki mu je prisostvoval deloma tudi maršal Petain, je potekal v iskrenem in priščernem razpoloženju. Govorila sta v vseh splošnih vprašanjih in ozihi problemih med Francijo in Poljsko. Po sestanku je Laval oddonil vsako izjavo. Göring je sredi odpotoval v Berlin, Laval pa v Pariz.

Pariz, 20. maja. AA. Listi pišejo z velikim zanimanjem o razgovorih, ki sta jih imela Laval in Göring med pogrebniimi svečanostmi v Krakovu. Ker nimajo po-

drobnih podatkov o njih, se sedaj vzdržujejo podrobnih političnih komentarjev. Samo »Petit Journal« pravi, da so imeli ti razgovori svojo osebno stran, da pa jih je treba navzlic temu smatrati za dobro znamenje v sedanjih napeti situaciji. Če upoštevamo, pravi list dalje, da tolmačijo na merodajnem mestu Lavalovo misijo na način, ki dopušča sodelovanje vseh in ki ne zapira vrat pred nikomur, potem je treba računati, da po odstranitvi sedanega prehodnega napetega stanja niso izključeni v bližnji prihodnosti neposredni razgovori med Francijo in Nemčijo. Včerašnji sestanki v Krakovu kaže, da so ti upi osnovani.

Nemška armada

Pariz, 20. maja. TR. »Ere Nouvelle« objavlja najnovejša podatke o nemškem oboroževanju. Brez upoštevanja oddelkov SS in SA šteje nemška kasernirana armada, ki je takoj na razpolago, 900.000 mož. Kakor hitro pa bo uveljavljena vojaška dolžnost, ki je bila proglašena 16. marca, bo imela nemška armada 550.000 rechwahtra, 100.000 policije, 100.000 starih letnikov in 300.000 mož tako zvanih delovnih oddelkov. Hitlerjeve rjave čete tvorijo posebno rezervno nemško oboroženo silo in štejejo tudi okrog 500.000 mož.

Obisk grške mornarice

Atene, 20. maja. AA. Atenska agencija poroča: Oddelek grške vojne mornarice bo odplul v ponedeljek na kižarjenje po Sredozemskem morju in po Jadranskem morju. Poveljeval bo admiral Sakelariades. Grške vojne ladje bodo obiskale pristanišča Grčije, Albanije in Jugoslavije.

Nova zima v maju

Po 100 letih največji mraz v maju

London, 20. maja. TR. Četudi napovedujejo vremenslovci za prihodnje dni toplejše vreme, traja v vsej Angliji še vedno nenavaden mraz. Tako hladnega maja ne beležijo v Angliji že 100 let. Nocoj pomeči so zabeležili 6 stopinj pod ničlo in je vse zelenje pomrznilo. Sada v Angliji letos sploh ne bo, ker je vse uničeno. Na škotskem je zapadel večeraj nov sneg in to v taki množini, kakor ga vso zimo niso imeli. Železniški in avtomobilni promet so morali na nekatere progah popolnoma ustaviti.

Pariz, 20. maja. TR. Mrzli val, ki prihaja s severozapada, je včeraj dosegel Francijo. Danes zjutraj je na mnogih krajih padel sneg, ki pa je kmalu zopet skopnel. Mraz je povzročil mnogo škode po vrtovih in sadonosihih. Tudi vinogradi so precej prizadeti.

Upor kmetov v Italiji

Rim, 20. maja. tr. Po uradnem poročilu je prišlo v Tricasi, na jugu Apulije, do kmečkega upora. Vlada je poslala tjakaj nekega komisarja, ki naj bi vodil preiskavo o osnovanju tamošnje kmečke zadruge. Kmetje pa so se temu uprli ter pričeli revoltirati. Več sto kmetov se je zbralo pred občinskim domom in zahtevalo, naj se komisar takoj odstrani. Ker tega ni hotel storiti, so vdrl v občinski urad in komisarja pretepili. Naposled je nastopila policija, ki je z orožjem razgnala upornike. 15 kmetov

je bilo težko ranjenih, trije pa so bili ubiti. Izmed ranjenih so trije podlegli poškodbam.

Nenavadna nesreča

Lyon, 20. maja. m. Na železniškem prehodu pri Tournu se je pripetila večeraj popoldne nenavadna nesreča. Tovorni vlak, ki je trčil v tovorni avtomobil, na katerem so bile naložene železne bombe, napolnjene s plinom. Pri trčenju se je več bomb razblilo. V hipu je nastal požar, ki je zajel tudi tovorni vlak. Šofer avtomobila, strojevodja in kurjač so dobesedno zgoreli, pet drugih železničarjev pa je dobilo smrtno nevarne poškodbe.

Po suši povodenj

Newyork, 20. maja. p. v Texasu in Oklahomi, kjer je vladala dosedaj katastrofalna suša, ki je uničila večino poljskih pridevkov, so nastale večeraj zaradi silnega deževja in hudih ploh velike poplave. Po dosedanjih vesteh je 20 mrtvih in 70 ranjenih. Škoda, ki jo je povzročila povodenj, cenijo na 30 milijonov dolarjev.

Prihod bolgarskih pevcev

Bolgarski pevci pridejo jutri v torek ob 13.45 v Ljubljano. Občinstvo se vabi k sprejemu na glavnem kolodvoru. — Skupno prispe 80 pevcev in pevki.

Vremenska napoved

Dunajska opoldanska vremenska napoved za torek: Podnevi jasno, dvig temperature.

Borzna poročila.

LJUBLJANSKA BORZA.

Devize (z vseteto premijo 28,5 odstot.). Amsterdam 2977.12 — 2991.72, Berlin 1766.08 — 1769.95, Bruselj 742.85—747.92, Curih 1421.01 — 1423.08, London 215.85—217.91, Newyork 4362.54 — 4398.86, Pariz 289.60 — 291.03, Praga 183.06 — 184.16, Trst 361.71 — 364.79. Avstrijski šilling v privatnem kširungu 9.10 — 9.20.

INOZEMSKA BORZE.

Curih, 20. maja. Beograd 7.02, Pariz 20.38, London 15.225, Newyork 309.5, Bruselj 52.325, Milan 25.50, Madrid 42.225, Amsterdam 209.50, Berlin 124.40, Dunaj 58.—, Praga 12.89, Varšava 58.30, Bukarešta 3.05.

Kupuj domače blago!

ELITNI KINO MATICA

TELEFON 21-24

Danes ob 4., 7. i. 9. i. premiera sijajnega vefilma

POT DO SRCA

CHARLOTTA SUSA — HANS SÖNNER — KURT VESPERMANN

To delo je polno razkošnega veselja, smeja, zabave, petja in šala. Dopolnilo: Paramountov žurnal prinaša svečanosti v Londonu in zaključek svetlega leta v Lourdu. Miša Micky

Zborovanje nezaposlenih

Nezaposleni hočejo postati zopet konzumenti in terjajo pravico do zaslužka

Ljubljana, 20. maja. V naših predmestjih, ki sicer niso izrazito industrijska ter v splošnem nimajo tišega posebnega značaja, ki je tako značilen za veleindustrijska predmestja, kjer je beda izredno očitna, se vendar zadnja leta zelo čuti in kaže vpliv slabih časov ter nezaposlenosti. Zlasti letos je prezadeto sezonsko delavstvo, ker se še vedno ni mnogo razmahnila stavbna sezona in nezaposleni se pač morajo zanimati za svoja eksistenčna vprašanja, zato je v njihovih organizacijah v predmestjih, v podružnicah »Dela in eksistence« precej živahno. Nezaposleni razmišljajo sami, kako bi prišli vsaj do skorjice kruha, iščejo izhod iz obupnega položaja z vero, občudovanja vredno, da pridejo boljši dnevi, in kljub vsemu živo stremijo, da bi mogli koristiti družbi z delom ter zdaj neizrabljenimi silami.

To je pokazalo tudi zborovanje nezaposlenih, prirejeno pod okriljem poverjenstva »Dela in eksistence« na Viču, v soboto v gostilni Zadnikarja na Brdu. Zborovalci so z izredno živim zanimanjem sledili govorom in polkazali za pereča socialna vprašanja takšno razumevanje, kakršno pač lahko le opazi pri nezaposlenih, ki živo čutijo na lastni koži, kakšno zlo je beda.

Prvi je govoril Iv. Skubic, ki je poljudno in obširno orisal program društva nezaposlenih, društva, ki ima nedvomno najtežje in tudi najplemenitejše naloge. Nezaposlenim je treba pomagati takoj, ker ne morejo čakati na odločanje, dokler se ne bodo uresničile teorije teh ali onih teoretikov, ki re-

šujejo socialna vprašanja samo v besedah. Društvo pa samo tudi ne more mnogo storiti, ako se ga ne oklenejo vsi, ki so najbolj potrebni organizirane zaščite in ako ne sprevidijo oni, ki odločajo, da je to društveno delo potrebno v splošnem interesu ter da nezaposleni zahtevajo samo, kar jim gre po naravnih, človeških zakonih — eksistenca. Nezaposleni hočejo postati zopet konzumenti in terjajo pravico do zaslužka. Dobro se zavedajo, da trpi tem bolj splošnost, čim večja je nezaposlenost, toda tega se mora zavedati tudi splošnost, t. j. družba, njeni zastopniki. Trpijeje nezaposlenih je v mnogih primerih nepopolno, toda nezaposleni se nanj ne sklicujejo, nečesto vzbujati usmiljenja, temveč terjajo, kar jim gre: delo! Nezaposleni se zavedajo, da se ne bo zboljšal položaj zaposlenih, delovnih slojev, kmeta in obrtnika, dokler ne bo dovolj zaslužka za vse nezaposlene. Zato stremijo po zboljšanju razmer — ne le zaradi sebe — in zato se v društvu organizirajo tudi pripravniki raznih stanov, vsi socialno čuteči.

Iv. Robida je govoril o usodnem vplivu nezaposlenosti na delovni trg. Zda, ko je toliko nezaposlenih, se zdi skoraj naravno, da so delovne moči tako cenene, toda izkoriščanje nezaposlenosti sili misliti, kajti zlo je, ki vpliva silno na vse družbeno življenje. Kaže se potreba po organizaciji širšega okvira, kakršna je »Dela in eksistence«, ki se bo borila proti vsem socialnim pojavom.

Končno je govoril še zastopnik centralne Fr. Zupanc, ki je tudi dokazoval, kako silno je potrebna organizacija.

Mokra nedelja

Ljubljana, 20. maja.

Letos ne moremo otvoriti nobene sezone. Smučarji so čakali do srede pomladi, da bi otvorili svojo sezono, zdaj pa kaže, da bodo čakali izletniki do srede poletja na svojo sezono. Nekateri meščani, ki gledajo vse s filozofskim mirom in na vse z ljubljanskim perspektivo, pravijo, da je vse v najlepšem redu, češ, ob nedeljah naj lije, da se vsaj turisti ne bodo ubijali in kopeli ne utapljali.

Včeraj torej nismo mogli otvoriti kopalne sezone in niti Smarna gora s Turncem ni bila na dnevnem redu. Promenirali smo v galošah in od časa do časa je bilo treba vedeti. Na nekaterih ulicah so stali ljudje pod kapovi v gostih spajirjih ter se radovali vprav manifestativno kopega pomladnega vremena. Vsi smo izgubili orientacijo in najboljši izhod je pač, da stopiš z dežja pod kap. Kaj pa naj počne ubogi meščan v nedeljo, ko ga niti nihče ne sili opravljati razne kulturne dolžnosti, ko ne more na izlet in ko je celo sprehod pod Rožnik tvegan? Gledališče je še tik pred počitnicami in sploh vse se pripravljajo na počitnice, a zaradi vremena se nam mešajo vsi računi in meščani so zopet v veliki nevarnosti, da jih bo kdo dožlil filistrista, ki je zdaj zanj tako ugoden »terene ob nedeljah pod odevami«.

Prav lahko upravičeno, da je kaj težko oceniti večeršnja plemenita prizadevanja, dejanja in nehanja meščanov, saj vendar niso mogli podpirati tujškega prometa niti v najoznejšem smislu. Samo vedrili so ves dan, češar jim pač ne more nihče šteti v zlo. Sezonske prireditve je minila, vse druge sezone so še godba bodočnosti, senzacij in skandalov zadnje čase tudi ni baš na izbiru in človek mora biti korenito res vesel, da se lahko bavi vsaj z vremenom ter da imamo ob nedeljah tako imeniten dež. Kar priznamo si, da je najboljši izhod biti filister in se posmehovati pod dežnikom vsem problemom, ki tako gladko splavajo po vodi, ko v Ljubljani dežuje!

Pri Mihi Malešu

Ljubljana, 20. maja.

O otvoritvi retrospektivne razstave Mihe Maleša smo po otvoritvi že poročali. Vse dni je bilo zanimanje s strani naše javnosti veliko in je Miha Maleš lahko zadovoljen. Kakor smo že poročali, je imel g. dr. Ložar zanimiv razgovor pred mikrofonom z Malešem, v katerem se je dotaknil precej delikatnih strani.

Zakaj je postal Miha Maleš grafik? Prepričan, da ta način likovnega izražanja njemu zelo ustreza, čeprav se je že opetovano odločeval, da ga bo povsem opustil, ker pri nas ni pravega razumevanja za grafiko. Prenehaj je že parkrat, pa se je znova oprijel...

Maleš v grafiki? Grafiki pripisuje tudi to prednost, da je ona resnično beležnica tistega življenja, ki gre včasih tako hitro mimo nas — če ujamemo vsaj nekaj tistega življenja, ki je vidno samo notranjim očem — z linijo ali barvno plastiko — je srečen...

Maleš o sodobni umetnosti. Sodobna umetnost mu je zelo blizu: govori in poje mu. Zanimivo je, da mudi on ugaia, kar splošno občinstvo odklanja. To ga ne moti. Če bi tehnično moral posnemati stare šole, pravni, da bi najbrže — opustil to obrt. Več o tem bodo povedale njegove slike.

Umetnik in kritik. Resnični umetnik se kritika in kritike nikdar ne boji, saj je dobra kritika, pa naj bo še tako stroga — vzgojna. Pač pa kritiku čisto zameri, če ni dosleden. Naloga kritika je tudi, da umetnika opozori, če zaide zaradi hitrega dela ali drugih okolišnin na stranpoti. Pokazati mu mora pravo smer.

bor: Bračičeva in Podgornik, kooptirani odborniki pa so: Senkovič, Feinik, Mlačnik, prof. Sila, prof. Klopčič, Tomažič in Golob. Pri slučajnostih so razpravljali o pripravah za veselovanski pedagoški kongres, ki se bo leta 1937 vršil v Beogradu. Ob zaključku upelega obnega zboru se je predsednik zahvalil ravnatelju Kaduncu za njegovo veliko ustrežljivost, ki je vedno izkazuje pedagoškim stromljenjem in Pedagoški centrali v Mariboru.

PRIDE! PRIDE!
ROSI BARSONY
v sijajni operi
LJUBEZEN JE
TREBA RAZUMETI

Težave krojaškega stanu

Ljubljana, 20. maja.

Včeraj se je vršil v zeleni dvorani hotela Union občni zbor Zdrženja krojačev, krojačice in sorodnih obrtov v Ljubljani. Kot zastopnik Zbornice za TOI in Okrožnega odbora obrtniških združenj se je udeležil skupščine predsednik Okrožnega odbora g. Iglit. Predsednik je občinemu zboru dolgoletni predsednik združenja g. Ivan Kerest. G. predsednik se je v uvodu s toplimi besedami oddolžil spominu viteškega kralja Aleksandra I. Navzoče članstvo je stalo počastilo spomin kralja mečnika.

G. predsednik je izčrpano poročal o poslovanju združenja v preteklem letu. Splošno gospodarska kriza tudi krojaškemu stanu ni prizanela. V preteklem letu so se nemere se poslabšale. Konsum je padel na minimum, tako da so mnogi člani zaposleni komaj nekaj mesecev v letu. Posledica tega je venomer naraščajoča brezposelnost in šušmarstvo. Na drugi strani pa se preplavlja trg s ceninimi izdelki oblačilne (stroke) industrije, ki resno ogroža nezaščiten krojaški stan. Zaradi splošnega pomanjkanja denarja namreč ljudje ne gledajo več na kvaliteto in preciznost izdelave, temveč le na ceno, v kateri pa članstvo, ki ima radi finije izdelave mnogo več stroškov, ne more konkurirati z oblačilno industrijo. V nič manjšem obsegu pa je trpelo krojaštvo zaradi prevelikih davčnih bremen.

Združenje je storilo vse, kar je bilo v njegovi moči, da se obupno stanje njegove članstva vsaj malo zboljša. Oetro je nastopalo proti šušmarjem in opozarjalo oblastna na pogubo, ki jo prinaša nezaščiteni krojaški stroki oblačilna industrija. Z vsemi močmi je stremelo za tem, da se članstvo prevleče davčne dajatve čim bolj znižajo. Pa tudi v vseh drugih vprašanjih je skušalo za svoje članstvo doseči čim več ugodnosti, kar se mu je v mnogih primerih tudi posrečilo. Iz statistike je razvidno, da ima Združenje 499 članov. Obrt je prišlo v preteklem letu 20, odjavilo pa 37 članov.

V nadaljnjem poročilu je g. predsednik podal računski zaključek za preteklo leto in proračun za l. 1935, kar oboje je bilo soglasno odobreno. Končno je opozoril članstvo na razne obrtne predpise, na plačevanje v posmrtninski fond in sprožil predlog glede doklad za tekoče leto, ki je bil soglasno sprejet.

Sledila je mestoma precej živahna, a veseleži stvarna debata. Med drugimi je bil tu sprejet predlog, da članstvo v bodoče ne bo kreditiralo niti pri blagu niti pri izdelovanju obel, ker mora tudi ono svoje obveznosti poravnati proti takojšnjemu plačilu. Po končani debati je pozval g. predsednik vse prisotne na skupno prizadevanje, da se položaj krojaške stroke čim prej zboljša, potem je pa zaključil zbor.

Zvočni kino Ideal

Samo še danes ob 4., 7. in 9. i. uri

NORMA SHEARER

v prekrasnem filmu

Na ljubezen obsojena

O tem filmu govori vsa Ljubljana.

Vstopnina Din 4.50 in 6.50

Naše gledališče

DRAMA

Začetek ob 20. uri

Ponedeljek, 20.: zaprto.

Torek, 21.: Zalujoci ostali. Gostovanje v Celju.

Sreda, 22.: zaprto.

Četrtek, 23.: Idealni soprog. Izven. Gostovanje mariborskega gledališča. Cene običajne.

Petek, 24.: Kvadratura kroga. Izven. Gostovanje mariborskega gledališča. Cene običajne.

Zadnji dan predprijave vstopnic za gostovanje mariborskega gledališča je danes, zato opozarjamo p. n. občinstvo, da si pravočasno rezervira sedeže za to izredno zanimivo gostovanje, ki se more vršiti samo, če bo pokazal današnji zaključek predprijave, da je prodanih dovolj stopenj, ter se je tako nadejati kritja režijskih stroškov. V nasprotnem slučaju se bo moralo gostovanje odpraviti. Zato ponovno opozarjamo obiskovalce gledališča, da pripomorejo s čim številnejšim obiskom do gostovanja mariborskega ansambla. Prvi večer bodo igrali Wildevega »Idealnega soproga« v režiji Vladimirja Skrbinskega, drugi večer pa Katajevo »Kvadratura kroga«, ki jo je režiral ing. arb. Bojan Stupica. Predprijave se vrši od 10. do 1. ure in od 3. do 5. ure popoldne. Pokazimo, da znamo ceniti kulturno delo mariborskega gledališča.

OPERA

Začetek ob 20. uri

Ponedeljek, 20.: zaprto.

Torek, 21.: Zemruda. B.

Sreda, 22.: zaprto.

Četrtek, 23.: Zemruda. B.

Petek, 24.: Zemruda. B.

Sobota, 25.: Zemruda. B.

Nedelja, 26.: Zemruda. B.

Ponedeljek, 27.: Zemruda. B.

Torek, 28.: Zemruda. B.

Sreda, 29.: Zemruda. B.

Četrtek, 30.: Zemruda. B.

Petek, 31.: Zemruda. B.

g. Marčec, nadalje sodelujejo dame: Golobova in Španova, ter gg.: M. Rus, Petrovič, Janko. Dejanje opere se gori v Spaniji ter slika nesrečno ljubezen ciganke Salude. Idejno osnovo baleta pa tvori zamisel, da imajo tudi ljudje svoje dušo in svoje življenje. Pozorščice je marionetno gledališče na Sanatskem trgu v Petrogradu.

Dr. Stane Tavčar

Ljubljana, 20. maja.

V soboto je po kratkem trpljenju v splošni bolnici umrl znani zobozdravnik dr. Stane Tavčar, eden naših prvih sportnikov, dolgoletni član SK Ilirije in artiljerijski kapetan v rez.

S pokojnim Stanetom leže v prerani grob markantna osebnost našega življenja, saj je »Jancec«, kakor so ga splošno klicali, poznala malone vsa Ljubljana, zlasti pa starejša generacija nših sportnikov in ljubiteljev nogometa. Že pred vojno je oblekel sportni dres SK Ilirije in bil je tudi med enajstotico, ki je odigrala zgodovinsko tekmo proti praški Slaviji, ki je pomenila mejnik v razvoju našega nogometa. Vojna furija mu ni prizanesla in moral je na bojišče, a po vojni ga spot najdemo v ilirijanskih vrstah. Vsi, ki so posekali pred leti nogometne tekme, se ga gotovo spominjajo z navdušenjem, saj je vedno igral s takim zanosom in nezlomljivo voljo, da ga je bilo vesleje gledati. Poleg tega je bil vedno fair, kar danes pri sportnikih zelo pogrešamo.

Iz Ljubljane je odšel v Zagreb, kjer je nadaljeval studij medicine in se tam vpisal k Hasku. Tudi pri zagrebških akademikih je kmalu postal steber moštva in marsikatero zmago je Hask odnesel p. njegovi službi. Takrat je bil Tavčar kot sportnik na višku in leta 1920. je šel na olimpijado kot član jugoslovanske nogometne reprezentance — med nogometaši dole edini Slovenec, ki ga je doletela ta čast. Da se izpopolni v svojem strokovnem znanju, je odšel še v Prago, kjer je z uspehom dovršil studij, a mimogrede se je udeleževal pri Slaviji, kjer je večkrat nastopal v prvem moštvu, stalno pa v njegovi drugi garnituri.

Osebnost je bil Stane izredno ljubezniv in simpatičen, odkritga, vedrega značaja, v obveščanju takten in družaben. V zobozdravniški praksi si je kmalu pridobil najboljši glas. Njegova nenadna smrt pomeni za vse hud udarec, zlasti pa za SK Ilirijo, kjer je sodeloval zadnja leta tudi v odboru.

Pogreb pokojnika, za katerim žalujejo soproga, starši in bratje, bo danes ob 16. iz mrtvaške veže splošne bolnice na pokopališče k Sv. Križu. Naj počiva mirno, žalujočim naše globoko sožalje!

Iz Celja

— Smrt celjskega podžupana. V Gradcu je včeraj podlegel posledicam težke operacije g. Ivan Ravnikar, veletrgovec in dolgoletni podžupan v Celju. Pokojnik je bil star 62 let in rojen Ljubljancu. V Ljubljani se je izučil trgovske stroke in postal poslovodja trdnice Perdan, nato pa se je preselil v Celje, kjer se je kmalu osamosvojil in razvil svoje podjetje do veletrgovine. Bil je tudi dolgo leta član mestnega sveta, podžupan mesta Celja, predsednik Združenja trgovcev v Celju, član upravnega odbora celjske Mestne hranilnice ter raznih društev. Po prepričanju je bil vedno odločno narodnega mišljenja. Za njim žalujejo soproga ga. Amalija, sin Božidar, ki bo prevzel očetovo dedščino, in hčerka Pavla, soproga ravnatelja cinkarne g. Lazareviča. Pogreb odličnega pokojnika bo v torek ob 17. iz mrtvašnice tukajšnje mestnega pokopališča. Bodi mu ohranjen časten spomin, preostlim naše sožalje!

— Ivan Ravnikar j. V nedeljo dopoldne je prišla iz Gradače vest, da je tam umrl znani in ugledni celjski podžupan, veletrgovec g. Ivan Ravnikar, ki je pred dnevi šel v Gradec iskati leka svoji dolgotrajni bolezni. Na magistratu, Celjskem domu in poslopu Celjske mestne hranilnice so izobesile žalne zastave. Truplo bo do prepeljali v Celje, čas pogreba pa še ni določen. Pokojnik se je rodil 24. julija 1873 v Ljubljani. V svojem rojstnem mestu se je izučil v trgovski stroki, pozneje pa je bil poslovodja trdnice Perdan v Ljubljani. Leta 1901 se je preselil v Celje in v teku let ustvaril s temeljitim strokovnim znanjem ter izredno marljivostjo in solidnostjo ugledno narodno trgovsko podjetje. Bil je priznan gospodarski, narodni in napredni delavec. Hodil je v življenju vedno ravno pot in se tudi v najtežjih časih ni strahil kazati svojega odločnega narodnega prepričanja. Bil je dolgo let član celjskega mestnega sveta in podžupan mesta Celja, podpredsednik Združenja trgovcev za mesto Celje, član upravnega odbora Celjske mestne hranilnice ter agilen član mnogih narodnih in kulturnih društev. Zapuščena soproga go. Amalija, sina g. Božidarja, ki sledi očetu v vodstvu podjetja, in hčerka go. Pavla, soproga ravnatelja cinkarne g. Lazareviča. Plemenitemu pokojniku bodi ohranjen časten spomin, svojcem naše iskreno sožalje!

— Ljubljanska drama gostuje v torek dne 21. maja v Celju z duhovito in zabavno Nušičevo komedijo »Zalujoci ostali« v Bratko Kretovi režiji. Ta efektna, satirična igra se dogaja v krogu rodine, ki žali za pričačaku dedščino po pokojnem sorodniku. Nušič je v svojem delu s skopimi, toda učinkovitimi potezami odzgal grabežljivost žlahte ter s tem ustvaril igro, ki daje dve uri priliko za pristen smeh. Sodelujejo dame: Nablocka, Vida Juvanova, Polonca Juvanova, Rakarjeva, Medvedova in Marija Verna ter gg. Cesar, Lipah, Plut, Gregorin, Planec, Kralj.

— Društvo privatnih in avtonomnih nameščencev v Celju se je omovalo v petek zvečer. Za predsednika je bil izvoljen g. Aleksander Vebie, člani odbora so gg. Faganel, Medvedšek, Munda, inž. Ptič, S. Sadar, Vilhar, Witzmann in Zalokar ter gđ. Milka Lojkova in Marica Zormanova. Namestnika sta gg. Prelovec in Prodan, člana nadzornega odbora pa g. inž. Krulc in gđ. Milica Lojkova.

— SK Olimp : SK Jugoslavija 8:2 (1:2). V nedeljo popoldne je bila na Glaziji ob prisotnosti okrog 300 gledalcev odigrana med Olimpom in Jugoslavijo zaključna drugorzadna tekma za prvenstvo v celjskem nogometnem okrožju.

Olimp je zaslužen zmagal in dosegel 10 točk, ravno toliko kakor SK Atletik. Zaradi boljše razlike golov pa je SK Atletik postal okrožni prvak. Tekma je bila živahna in napeta, a na obeh straneh preostala. Olimp je igral tehnično in kombinatno nekoliko bolje. Jugoslavija je igrala zlasti v prvem polčasu smoteno in postrvovalno ter je vodila z 2:1. po odmoru pa je Olimp igral učinkoviteje. V 17. minuti prvega polčasa sta trčila desna zveza Olimpa Grga Tvrtkovič in levi krilec Jugoslavije Nikolić s tako silo drug v drugega, da si je Tvrtkovič zlomil desno nogo in so ga morali odnesti v bolnišnico. Olimp je nato igral samo z 10 močmi. Gol je za Olimp so padli v 25. min. prvega ter v 6. in 9. min. drugega polčasa, gola za Jugoslavijo pa v 20. in 23. min. (lastni gol Olimpa) prvega polčasa. Tekmo je sodil g. Vebie točno in objektivno.

— Volilni imeniki za mesto Celje so razgrnjeni na mestnem poglavarstvu v sobi št. 2. Vsakdo lahko med uradnimi urami zahteva popravilo volilnega imenika.

— Umrl je v petek v Celju (Aškerčeva ulica 10) v 56. letu starosti znani mestni zidarski mojster in posestnik g. Franjo Nerač, bivši odbornik okoliške občine ter vseskozi značajan in odločno napreden mož. Pokojniku blag spomin, rodbini naše iskreno sožalje!

Beležnica

KOLENDAR.

Danes: Ponedeljek 20. maja katoličani: Bernardin, Milodar.

DANASNJE PRIREDITVE.

Kino Matica: Pot do srca.
Kino Ideal: Na ljubezen obsojena.
Kino Dvor: Nor za denarjem.
ZKD: »Tihi Dom« ob 14.30 v Matliol.
Kino šiška: Pesem pomlad.
Ljudska univerza: predavanje dr. Horvaka ob 20. na Trgovski akademiji.

DEZURNE LEKARNE.

Danes: Mr. Bakareč, Sv. Jakahe trg 9, Ramor, Miklošičeva cesta 20, Gartner, Mostje, Zaloška cesta.

— Občuten hlad je zavladal danes po večeršnjem mokri nedelji. Mesarji na stojnicah so morali spet obleči toplejše jopice, branjevke na trgu so se tudi zavile v toplejše obleke. Zjutraj je kamni topolomer samo 4 stopnje C in tudi dopoldne je bilo zelo hladno. Občuten hlad je zavladal širom dežele, k sreči pa vendar ni bilo zopet elane. — Počje je, razen žita, še vse mrtvo, na dan noče ne krompir, ne rižol, kot bi kmel štel. Poprej se trava zaradi pomanjkanja vode ni mogla razrasti in je ostajala redka, zdaj pa zaradi hladu ni rastle. Danes je barometer spet močno poskočil in menja se ob vreme polagoma zboljšalo.

Iz Maribora

— Umetniško se brezposelnih Mariborske industrijske in druge premožne sloje prosi 210 delavcev Pomolne akcije, da se jih usmiliijo in store svojo moralno dolžnost ter prispevajo k Pomolni akciji. Pomolna akcija je zaposlila letos 210 brezposelnih delavcev. Žal pa so Pomolni akciji sredstva pošla in je kljub najboljši volji primorana delavce odpustiti. Tako je v petek dobilo odповed še 60 delavcev. Zgodilo se bo, da bo vseh 210 delavcev na cesti brez službe in sredstev za vsakdanji kruh, in to samo zaradi tega, ker je Pomolna akcija letos dobila 200.000 Din manj kot druga leta. Ta primanjkljaj je predvsem iskati pri nekaterih mariborskih industrijskih podjetjih, ki se prorojijo še dolejši misli odzvali ter se niso zadostili svoji moralni dolžnosti. Mariborčani industriji, še je čas, 210 delavcev reševati. Vas prosim, usmilite se!

— Še nocoj je čas, da si rezervirate vstopnice za gostovanje ljubljanskega drame, ki uprizarji v četrtek 23. t. m. Linhartovo znano komedijo »Matiček se ženik«. Režija dr. Branka Gavella; zasedba: Nablocka, Levar, Sancin, Cesar, Kralj, Daneš, Črnobori, Potokar in Murgelj. V petek 24. t. m. pa uprizaro Zvezi govo tragi-komedijo »Štomakovo jagnje«. Režira Bratko Kret; zasedba: Staričeva, Nablocka, Levar, Debevec, Herman, Gregorin, Sancin, M. Skrbinski, Planec, Potokar in Črnobori. Dejanje se suče okoli Napoleona, ko je bil general v Egiptu. Nedvomno bo Maribor pokazal svojo kulturno zavednost in omogočil tako važno gostovanje, ki naj bo začetek prepovednega medeebojnega dela obeh slovenskih umetniških zavodov.

— Mariborski zasebni in avtonomni nameščenci so imeli pretekli petek svoj redni občni zbor, katerega je vodil predsednik g. Franjo Miklavčič. Zborovanja se je udeležil tudi zveziin delegat g. dr. Janko Kostl iz Ljubljane, ki je podrobno orisal delovanje Pokojniškega zavoda in Trgovske bolnišnice blagajne. Z odobravanjem so nazvoči sprejeli vest, da bo Pokojniški zavod v Mariboru sgradi moderen sanatorij. Poročila funkcionarjev so pokazala živahno delavnost Društva zasebnih in avtonomnih nameščencev v Mariboru in pa razumevanje mariborskih še ne organiziranih nameščencev, ki pa ob pogledu na intenzivno društveno delovanje pridno vstopajo v organizacijo. Pri volitvah je bil izvoljen za predsednika g. Tomo Trop.

— Velika tiskovna v Ljubljani Zvezdi odkriva v Mariboru. Te dni je mariborska policija dobila ovadbo zopet na neko Amalijo K., bivšo garderobierko v Kneževski restavraciji in kavarni Zvezda v Ljubljani. Amalija je osumljena, da je v Zvezdi kot garderobierka ukradla okrog 200 krožnikov, mnogo jedinega pribora in več predmetov, katere so poslabili ljudje v garderobi. Policija je zaplenila več krožnikov, steklenic in jedinega pribora s vtisnjenim žigom lastnika. Amalijo je izdal njen mož Matija, s katerim se je spila. Preiskava se nadaljuje.

SPORT

— Kolesarska podzveza »Ljubljana« ima jutri ob 20. glede na organizacijo motokolesarskih tekem na »Hermosovem« dirkališču za olimpijski dan 2. junija važno sejo pri »Amerikancu«. Prisotnost vseh odbornikov nujna.

Kupujte domače blago!

Union čokolada kakao Union bonboni

DNEVNE VESTI

— Romanje Čehoslovakov na Oplenac. Veško leto potuje v Jugoslavijo mnogo Čehoslovakov, da se okrepijo in odpočijejo na našem Jadranu. Letos hoče ČJ liga omogočiti poset Jugoslavije in groba kralja mučenika na Oplenacu. V ta namen priredi v sporazumu z našim oficijelnim tujsko prometnim uradom v Pragi na Vidov dan 28. junija romanje s posebnim vlakom na Oplenac. Udeleženci romanja se razdelijo po tem v več skupin in se odpočijejo v Južno Srbijo, na solunsko fronto, na Jadran in v večja mesta Jugoslavije.

— Kongres jugoslovenskih zdravniških sindikatov. Včeraj se je nadaljeval v Beogradu kongres jugoslovenskih zdravniških sindikatov. V glavni upravni odbor je bil izvoljen med drugimi predsednik Zdravniške zbornice v Ljubljani dr. Aljaž Košir, in sicer za podpredsednika. Zdravniški so razpravljali tudi, da bi brezposelni zdravniki in stazisti ne plačevali članarine. Slednjič je bila sprejeta resolucija o raznih strokovnih vprašanjih.

— Burno zborovanje privatnih nameštencev. Včeraj je imela zagrebška podružnica privatnih nameštencev občni zbor, ki je bil pa zelo buren in ga je zastopnik oblasti končno razpustil. Iz poročila o delovanju podružnice v preteklem letu je razvidno, da preživljajo tudi privatni nameštenci zelo težke čase. Ker njihove plače niso urejene z zakonom, so padle na minimum, tako da zaslužijo nekateri privatni nameštenci 200 do 300 Din, po nekaterih podjetjih pa morajo delati več let brezplačno, da dobivajo potem 500 do 600 Din mesečne plače. Vprašanje prejemkov privatnih nameštencev bi bilo treba urediti z zakonom. Med odborom in opozicijo je prišlo do tako ostrega prekanja, da je moral zastopnik oblasti zbor razpustiti.

— Naša industrijska in obrtniška podjetja bodo na XV. ljubljanskem velesejmu od 1. do 11. junija 1935 zopet stopila pred javnost, da pokažejo sadove svojega pridnega dela, marljivo vztrajnosti in življenjske sile. Dokazali bodo, da se ravna po gestu življenja v V delu je moč. Letošnji ljubljanski velesejem bo revija uspehov, doseženih v težkem boju za obstanek, bo praznik neumornega in neustrašenega gospodarskega dela našega človeka. Na velesejmu bodo zastopane vse glavne panoge industrijske in obrtne proizvodnje. Posebno bogate bodo razstave poljstva, tekstilnih izdelkov, preprog, usnja, čevljev, galanterijskih izdelkov, poljedelskih strojev, avtomobilov in najrazličnejših praktičnih novosti. V okviru letošnjega pomladanskega velesejma bomo imeli tudi štiri posebne razstave: gasliško, gospodinjstvo, žena in obrt, z veliko modno revijo, razstavo domače volne in razstavo domačih malih živali. Obiskovalci imajo 50% popust na železnice. Ko kupijo vozno karto, naj zahtevajo tudi rumeno železniško izkaznico za 5 Din. Na velesejmu dobe potrdilo o obisku, nakar jim vzame karta z železniško izkaznico velja za brezplačni povratek.

— Zadnja prireditelj Jadranske straže je še vsem v živem spominu. Saj je dokazala, kako globoko je za prodra njena misel v najširše plasti našega naroda, kako močno je objela srce naše mladine. Tej nepozabni manifestaciji so sledili jeseni mogočni kongres Jadranske straže, ki se bo vršil v dneh od 5. do 9. septembra v Ljubljani in ki bo s pisanim, najskrbneje izbranim sporedom pokazal prizadevanje enega naših najidealnejših društev.

DOLENJSKE TOPLICE

Železniška postaja Straža-Toplice pri Novem mestu. Kopeli direktno na vrelcih 38 stopinj Celzija, zato izredni uspehi zdravljenja revmatizma vseh vrst, ženskih bolezni itd. — Izkoristite izredno znižane cene za predsezono do 15. junija. — 20 dnevna pavšalna penzija (soba, izvrstna hrana, kopeli, enkratni zdravniški pregled, vse takse in ves komfort) Din 1100.— — Zahtevajte od uprave prospekt, od izhodne železniške postaje pa brezplačen povratek z dohodno vozno karto, ki vam ga da, če ostanete v Toplicah najmanj 7 dni. 1708

— Hladilne naprave, vodne turbine, beneske žage, orodne stroje, stroje za obdelovanje lesa, poljedelske stroje in še mnogo drugih izdelkov naše domače strojne industrije v najmodernejši konstrukciji bomo videli na letošnjem spomladanskem ljubljanskem velesejmu od 1. do 11. junija. Kdor si namerava nabaviti kakršnekoli stroje ali orodje za svoj obrat, naj si prej ogleda razstavo strojne industrije na velesejmu. Tu bo samogled primerjati izdelke posameznih tovarn ter si tako nabaviti kvalitativno najboljšo, pa vendar po nizki ceni.

— Namestu venca na krsto pokojnega upravnega svetnika Jugoslovenske tekstilne tvornice Mautner d. d. v Zagrebu Deklevo Josipa so darovali člani šolskega odbora pri državni tekstilni šoli v Kranju 300 Din za podpiranje siromašnih učencev tekstilne šole v Kranju.

— Otvoritev brzojava in telefona Sv. Jurij ob Ščavnici. Dne 27. aprila je bil pri pošti Sv. Jurij ob Ščavnici otvorjen telefon, ki opravlja tudi brzojavno službo. — Zveza gospodinj prireja v okvirju letošnjega spomladanskega velesejma v Ljubljani od 1. do 11. jun. svojo razstavo pod naslovom: »Žena in obrt«. Razstava ima namen pokazati, kako se je naša žena na praktično uveljavila v raznih poklicih in pa razgrniti pred nami stremilnost današnje žene, s čim manjšo uporabo časa in energije doseže čim večjo popolnost, znanje in notranjo dovršenost svojega dela. Tehnični višek vse razstave sploh pa bo modna revija.

— Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo precej stalno, deloma oblačno hladno vreme. Včeraj je deževalo v Ljubljani, Mariboru in Rogoški Slatini. Naj-

višja temperatura je znašala v Skopju 24, v Beogradu in Splitu 22, v Zagrebu 19, v Mariboru 17, v Rogoški Slatini 14, v Ljubljani 1.8. Davi je kazal barometer v Ljubljani 768.3, temperatura je znašala 5.2.

— Tekstilna industrija je pri nas tako napredovala, da že docela krije vse potrebe našega trga. Vse surovine, ki jih potrebuje, najde pri našem kmotu najceneje, zato je tudi cena tekstilnih proizvodov padla za 50 in še več procentov. Na letošnjem XV. ljubljanskem velesejmu od 1. do 11. junija bomo imeli posebno tekstilno razstavo. Največ bo manufakture in konfekcije. Dalje bodo razstavljene najrazličnejše tkanine, perilo, vezene, šipke. Domača ročna dela bodo zastopana iz vseh tipičnih jugoslovenskih pokrajin in krajev, tako slovenska, hrvaška, bosanska, dalmatinska in srbska. Tudi doma tkane preproge ne bodo manjkale. Posteljno perje, puh, bombaž in žima bo na razpolago v vseh kakovostih. Pletilna industrija bo pokazala vse vrste izdelkov od finega pletenega perila do kompletnih moških in damskih oblačil. Vrvarska industrija bo podala popolno sliko svojih proizvodov od najmodernejših niti in tkivo do najmočnejših in najtrpežnejših vrvi. Vse, kar bo obsegala tekstilna razstava na velesejmu, bo samo domača hišni in tovarniški izdelek.

— Vlóm v Skaručni. V petek ponoči je neznan tat vlómil v mlekarino na Skaručni in odnesel iz sobe mlekararja kovčeg s 1200 Din gotovine. Na prostem je kovčeg odprl, pobral iz njega denar, nato ga je pa vrgel na vrt, kjer ga je drugo jutro mlekarar našel.

— Samomor mlade služkinje. V soboto ponoči se je zastrupila v Zagrebu 19letna služkinja Ivka Margetič. V poslovnem pisnu pravi, da gre v smrt prostovoljno. Na koncu je pa pripisala: Vinko, če me pozabiš, te bo pozabil bog.

Iz Ljubljane

— Ljubljani! Stanovalec Poljskega in Sv. Petra nasipa stojimo zaradi zaprtje struge Ljubljanice zopet pred uživanjem neznanega smrada. Stranišča vsega centra Ljubljane se iztekajo pri šentpeterskem mostu v strugo. Vsa ta nesnaga pa se ne odteka po strugi navzdol, ampak se razteza nazaj od šentpeterskega do Zmajevke mostu v vodno plitvost, ki jo oblikuje v tovarniški izdelek. Stanovalec obeh obrežij naj bodo vse poletje tega smrada deležni! In to prav po nepotrebnem. Z malo dela in malenkostnimi stroški bi se vsa ta nesnaga odvajala po strugi navzdol na ta način, da bi se pod šentpeterskim mostom napravil začasni jezi. Mestni fizikar se je sicer lani izjavil, da uživanje tega neznanega smrada ob izhlapevanju vse nesnage polovice mesta ni zdravju škodljivo. To nam je po eni strani nerazumljivo, če pomislimo, da kmet ne sme peljati voza svežega gnoja po mestu, ne da bi bil voz pokrit. Po drugi strani pa to vprašanje ni le vprašanje higijene, temveč vprašanje smrada samega. So pa tudi drugi vidiki, ki narekujejo nujno potrebo, da se ta nedostatek z malimi stroški odstrani od centra mesta.

SKUŠE (SCOMBRI)

po 6.— Din kilogram

jutri v trgovini OGRINC, Gradišče — in na stojnici, Pogačarjev trg.

— Poseben sport se je začel razvijati v Ljubljani, namreč plezanje po spomenikih. Nekaj skandala je že, da se mnogi počutijo povsem domači tudi na zgornjih stopnicah Prešernovega spomenika, odkar ni več ograje. Pač pa se ni nihče plezal po Valvasorjevem spomeniku, ki stoji sredi ograjene travnika, kar so včeraj poskušali znani otroci, ki jih poznamo kot zelo agilne berače. Ker smo že pri plezanju, je še treba pripomniti, da smo snoki opazovali ter občudovali tri junake — eden je bil ženskega spola — ki so se udeleževali na strehi glavne pošte. Ta streha ni ravna ter seveda ni niti govora o ploščadih, ki so namenjane na strehah modernih hiš za sončenje in podobne namene, zato nikomur ni šlo v glavo, kaj delajo ljudje na nji.

— Cestni valjar bi radi videli še na cestah ob novem parku med Groharjevo in Tržaško cesto. Cestisti so sicer temeljito popravili, škodovala bi pa tudi ne, če bi grobi nasip še utrlj valjarjem. Prav tako bi bilo treba zgraditi cestiste v spodnjem delu Groharjeve ceste. Na to menda ne bodo pozabili, saj je premočna kurilnica za valjar še vedno na Groharjevi cesti. Zdar je valjar v akciji na Bleiweiserovi cesti.

— Ljubljani so umrli od 10. do 16. maja. Prek Neža roj. Zerovnik, 78 let, vdova izvoščaka, Peruzzi Marija roj. Kral, 84 let, žena fin. uradnika v p. Kambič Ivan, 72 let, šolski upravitelj v p. Zemljak Anton, 75 let, kurjač mestne elektrarne, Vadam Marjeta roj. Vilhar, 87 let, vdova železn. Ebrlih Tomaž, 79 let, žel. sprev. v p. Medica Vanda, 31 let, bivša učiteljica. — V ljubljanski bolnici so umrli: Ceglar Feliks, 2 leti, sin skladatelja, Stična 16. Lederer Marija, 23 let, žena rudarja, Retje 36, obč. Trbovlje. Prosen Franc, 75 let, delavec žel. v p. Orlačice 6, obč. Predosje, srez Kranj. Klemenčič Marija, 18 let, hči posestnika, St. Vid 40 pri Ljutju, Završek Stanko, 32 let, gostilničar, Hrastnik 1. Kobal Ivan, 70 let, delavec, Aleševčeva ulica 24. Lozej Franciška, 62 let, žena vpk. paznika doh. urada, Cegnarjeva ulica 4. Likar Svetozar, 19 let, akademik, Beethovnova ulica 16. Tokan Jaroslav, 30 let, uradnik, Copova ulica 1. Jonke Adolf, 70 let, bivši trgovec, Sv. Petra nasip 52. Omru Ivan,

pek. pom. Poljanski nasip 22. Kokec Anton, 62 let, obč. ubogi, Gor. Ribče pri Kresnicah. Pestotnik Anton, 60 let, delavec, Podgorje 24, občina Komenda. Rok Mihael, 80 let, učitelj, Zerovnica 20. Kramberger Vera roj. Rožkar, 48 let, blaginjišnica, Wolfova ulica 1. Terpotec Valter, 23 let, trg. pomočnik, Kočevje. Abačič Anton, 45 let, drvar, Putrbof 109 pri Kranju.

— Romanje na Oplenac. Gospodarska, kulturna in prosvetna društva Trnovskega okraja v Ljubljani prirede dne 1. junija t. l. romanje na Oplenac, da se poklonijo smrtnim ostankom svojega Viškega kralja Aleksandra I. Zednilitelja. Odhod iz Ljubljane bo s večernim brzim vlakom v soboto dne 1. VI. 1935 ob 20. uri. Povratek dne 4. VI. 1935 ob pol 11. uri. Voznja za osebo stane tja in nazaj vstevši avtobus 225 Din. Ob poklonitvi se bo položil na grob kralja junaka krasno izdelani slovenski svečnik »Stober« s spominsko knjigo. Prijave za romanje se sprejemajo v gostilni Soklička Matkote, Pred konjušnico, do vstevši 26. maja 1935. Vse članstvo trnovskih društev in njih prijatelji se vabijo, da se prijavijo v čim večjem številu za romanje. Pripravljali odbor.

Za čiščenje krvi

uporabljajte znani

Planinka-čaj

Bahovec

Pristen je le v plombarinih paketi.

Reg. br. 76 od 5. II. 1932.

— Poziv Kola jugoslovenskih sester. V torek dopoldne ob pol 11. prišpe v Ljubljano bolgarski mešani zbor iz Ruse. Da bo sprejem dragih nam gostov, ki so prvič v Ljubljani, čim veličastnejši, poziva Kola jugoslovenskih sester vse lastnice narodnih noš, da se v isti udeležijo tega sprejema. Enako želimo in prosimo, da bi bile zvečer pri koncertu naše žene in dekleta v narodnih nošah. Upamo, da bo tudi to pot ljubljansko narodno žensko pokazalo svojo gostoljubnost nepram sestram in bratom z vzhoda. Pokazimo, da so nam dobrodošli v beli Ljubljani.

— Predavanje, ki bo zanimalo tudi širše občinstvo ter bo zato tudi prirejeno pod okriljem ljudske univerze drevi ob 20., bo imel univ. prof. dr. Jifi Horák, in sicer o vplivu srbske narodne pesni na slovensko literaturo. Jifi Horák je znan kulturni delavec in raziskovalec slovenskih literatur ter se bomo čutili počaščeni, da bo stopil med nas od katedra, med širše občinstvo. Tudi v drugih naših mestih, ki jih je obiskal na svoji predavateljski turneji, ni govoril samo pred strokovnjaki. Univerzitetni profesor, ki bi hoteli s svojo učenostjo in izkušnjo služiti tudi laikom ter se jim približati, ne da bi se čutili pomzani, ni mnogo in upamo, da bo naše občinstvo znalo oceniti pomen predavanja. Predavanje bo v srbobravščini na trgovskiški akademiji na Bleiweiserovi cesti. Vstop prost. Jutri bo pa dr. Horák predaval v zborniški dvorani univerze o T. G. Masaryku in slovenskih literaturah, in sicer ob 18.

— Častniki v rezervi, ki doslej še niso položili ustne prisege Nj. Vel. kralju Petru II. in stanujejo v Ljubljani, naj se najkasneje do sobote 26. maja t. l. zglasijo za naknadno zaprisego v mestnem vojaškem uradu na Ambroževem trgu št. 7-1, soba 1. — Vojaški obvezanci, ki stanujejo v Ljubljani in še niso prisegli Nj. Vel. kralju Petru II. ter se doslej tudi še niso priglasili za vojaško zaprisego, se morajo najkasneje do sobote 26. maja t. l. zglasiti v mestnem vojaškem uradu na Ambroževem trgu št. 7-1, soba 4, da prejmejo priprave za naknadno zaprisego. Oni, ki že imajo tozadevne priprave v rokah, naj se ne javljajo v vojaškem uradu, temveč naj pridejo k naknadni zaprisegi v vojašnico vojvode Mišića na Taboru v nedeljo dne 26. junija t. l. ob 8. uri zjutraj.

— Bratske bolgarske pevce bomo imeli zopet v svoji sredi jutri. Koncert ob 20. uri v veliki univ. dvorani. Dirigent Sorokin je gojenec moskovske glasbene akademije in na glasu kot eden najboljših ruskih zborovskih dirigentov. Pred svojim prihodom v Rusijo leta 1929 je deloval kot zborovodja ruskih zborov z izrednimi uspehi v Franciji in prejel na raznih tekmovalnih vedno prve nagrade. Rusenki mešani zbor je izvešal do take višine, da velja v svoji domovini kot najboljši mešani zbor. Na svojem jutrišnjem koncertu bo izvajal celo vrsto bolgarskih in ruskih narodnih in umetnih zborov. Slišali bomo venček bolgarskih narodnih pesmi, venček ukrajinskih narodnih pesmi, znano rusko narodno pesem Ej, uhnem, balado o dvanaestih razbojnikih ter vrsto bolgarskih umetnih zborov. V celoti je spored izredno zanimiv in raznovrsten, izvajanje pa prvovrstno. Občinstvo vabimo, da zasede univ. dvorano ter tako jasno pokaže naše simpatije za bratski bolgarski narod. Predprijaja vstopnic v knjigarni Glasbene Matice.

— V času obiskovanja v slikah bi lahko imenovali fotografije iz Gregorinove igre, ki jo sedaj igrajo v ljubljanski drami v izloženih oknih Foto Tourista na Aleksandrovi cesti je razstavljenih do 50 povečanih, mestoma tudi v formatu 13X18 cm, ki nam v silki predstavljajo vse faze igre. Posnetke je napravil Rajko Koc s Leleco (Sumar 1:3) med predstavo. Povečani portreti vseh nastopajočih poleg lepših skupinskih slik vabljajo splošno pozornost.

— Ij Pretep na luni v šiški. Zadnjič smo poročali, da so se vinski bratci stegli v Lasanovi gostilni v šiški. G. Lasan je pa nam prišel povedat, da pretepa ni bilo v njegovi gostilni, temveč v Welsovi. Danes so nam pa prišli iz Welsove gostilne povedat, da pretepa ni bilo pri njih. Ugotavljamo torej, da je bil pretep na luni, ki je bila tisti večer padla v šiško.

Katastrofa največjega letala sveta

V soboto se je razbilo orjaško letalo „Maksim Gorki“ — Katastrofa je zahtevala 48 človeških žrtve

Iz Rusije prihaja žalostna vest o katastrofi največjega letala sveta, ponosnega »Maksima Gorkiga«, ki se je v soboto razbilo in zgorelo. To je ena največjih letalskih katastrof, kar jih je doživelo dosedaj letalstvo, saj je uničeno orjaško letalo najmodernejšega konstrukcije, ponos ruskega letalstva in vse Rusije. Letalo se je baš pripravljalo na redno zračno pot, dvignilo se je nad moskovsko letališče in ko je bilo okrog 300 m visoko, se je zaletelo vanj sportno letalo, ki je

letelo s hitrostjo 450 km na uro.

Pod razvalinami orjaškega letala je našlo smrt 48 ljudi, in sicer 11 članov posadke in 37 potnikov, od teh 8 žensk in 6 otrok.

Po poročilih iz Moskve je imelo letalo s seboj tudi poseben odkoster, ki je baš oddajal koncert po radiu. Sportno letalo najmodernejšega tipa je delalo zračne akrobacije in se pri tem zaletelo v zračnega orjaka. Nastala je silna eksplozija bencinskega rezervoarja, tako da je odneslo člane posadke in potnike

visoko v zrak in jih razmesarilo

tako, da so padali poedini deli njihovih trupel na tla. Sportno letalo se je seveda razbilo.

»Maksim Gorki« je bil 300 m nad zemljo, ko se je zaletelo vanj lovsko letalo. Orjaško letalo se je kmalu po usodnem udarcu razklatlo na troje, rep in krila so se odtrgala od trupa. 11 članov posadke in 36 delavcev ter nameštencev glavnega aerodinamičnega inštituta je poginilo obenem s pilotom lovskega letala, ki se je zaletel v »Maksima Gorkiga«. Piloti zračnega orjaka so ohranili do zadnjega trenutka mirno kri. Poskušali so spraviti letalo na tla, toda kmalu se je »Maksim Gorki« razklatil in padel na bližnjo vas. Obenem s kosi razbitega letala so padale na tla roke, noge in drugi deli trupel ponesrečencev.

Vso Moskvo je vest o strašni katastrofi močno pretresla, pretresla je pa tudi vso Rusijo. Žrtve katastrofe bodo pokopane danes na državne stroške, njihovi svojci bodo pa dobivali državno pokojnino.

Žrtve

Katastrofa se je pripetila v soboto ob 12.45 nad moskovskim predmestjem Sokol. Moskovska »Pravda« poroča, da so našli v plamenih strašno smrt najboljši ruski strokovnjaki na polju letalstva, kar pomeni še večjo škodo, kakor izguba letala. Država namerava zgraditi še več takih letal, kakor je bil »Maksim Gorki«. Ko se je zračni orjak prelomil, da so začeli poedini deli padati na zemljo, sta bila pilot Zurov in Mihejev še toliko prisebna, da sta izključila motorje, da ni eksploziral rezervoar z bencinom. Preiskava je dognala, da je zakrivil katastrofo pilot sportnega letala Blagin, ki je prekršil izrecno prepoved, delati zračne akrobacije v bližini orjaškega letala.

Strašno smrt je našlo več odličnih sovjetskih pilotov in mehanikov, med njimi Mihejev, ki je veljal za najboljšega sovjetskega pilota, dalje šefpilot, slavni letalec Nikolaj Zurov, inženjerji Matrosov, Kravcov, Fomin, Bunin in Degam, inženjerka Dimitrijeva, mehaniki Matvejenko, Vismovati, Medvedjev, Lakuzo, Vlasov in drugi.

»Maksim Gorki« je bil namenjen iz Moskve v Leningrad in nazaj. Večina potnikov je pripadala aerodinamičnemu inštitutu. Vlada je hotela s poletom nagraditi skupino tehnikov in inženjerjev za vzorno delo. Drugim letalom je bilo strogo prepovedano približati se »Maksimu Gorkemu« izpod 700 m. Pilot sportnega letala Blagin je pa to prepoved prekršil in je delal zračne akrobacije v neposredni bližini zračnega orjaka. Napravil je srečno prvi luping, drugi luping je pa postal usoden. Ko se je hotel ponovno pognati kvišku, je začel ob krilo »Maksima Gorkiga« in sportno letalo je obviselo na njem. Zračnemu orjaku se je odlomilo krilo in v trupu je nastala velika odprtina.

skozi katero je padlo 20 potnikov.

V naslednjem trenutku se je zračni orjak prelkal na troje: krili sta odleteli vsako na svojo stran, trup je pa ostal sam. In že so se začele silne eksplozije, iz osmih motorjev so švigali plameni. Posadka in nesrečni potniki so

v letalu živi goreli.

Eno krilo je padlo na neko hišo v vasi Sokolniki, kjer sta baš bila dva stanovalca čaj. Hiša se je vnela in oba sta zgorela. Tako je naraslo število žrtve na 50. 51. žrtev je pilot Blagin, ki je pod

PRIDE!
ROSI BARSONY
v sijajni opereti
LJUBEZEN JE
TREBA RAZUMETI

svojim razbitim aeroplanom kmalu izdihnil.

240 km na uro

»Maksim Gorki« je bil pravo čudo moderne tehnike. Kdor je videl tega zračnega orjaka od blizu, ni mogel razumeti, kako more to leteče uredništvo in tiskarna letati po zraku s hitrostjo 240 km na uro. Mislite si 64 m široka krila v obliki trapeza s površino 460 m². Pri trupu so bila krila debela 2.15 m, na koncih pa 28 cm. Trup letala je bil dolg 35 m, torej približno tako, kakor dva Pullmanova vagona. Letalo je imelo dva para debelih koles, vsako kolo je merilo v premeru 2 m.

6700 konjskih sil

Da se je mogel pognati ta zračni orjak s svojimi 7000 kg tovora, kolikor ga je lahko dvignil, v zračne višave, je imel osem motorjev, šest v krilih, dva pa nad trupom. Motorji so razvijali 6700 konjskih sil, toliko, kakor dve lokomotivi brzega vlaka. Rezervoarji za gorivo so bili v krilih in letalo je lahko vzelo s seboj toliko pogonskih snovi, da je preletelo 2400 km, ne da bi se spustilo na tla. Notranjost je močno spominjala na notranjost najmodernejšega hotela, obenem pa najrazkošnejšega prekooceanskega parnika. V letalu je bil salon, buffet, potniške kabine, velika uredniška soba ter posebna soba za radio in za tiskarno. Površina vseh prostorov v letalu je znašala 100 m².

Za prosvetno propagando

»Maksim Gorki« je bil namenjen v prvi vrsti prosvetni propagandi in je bil temu primerno urejen. Njegova oddaja na radiopostaji je imela akcijski radius 2000 km. Poleg tega je imelo letalo posebno radiopostajo za kratke valove in megafone za ojačevanje glasu. Sprejemna radiopostaja je lahko sprejemala vesti tudi med poletom. Letalo je imelo poseben aparat za sprejemanje vremenskih poročil ter majhno električno centralo s 15 kw, obstoječo iz dveh motorjev in dinam, ki je dajal izmenično napetost 1.20 voltov za razsvetljavo in pogon raznih aparatov. Električna centrala je bila v desnem krilu. Poleg tega je imelo letalo močan reflektor 2 milijona 800.000 sveč in manjši reflektor, ki ga je rabilo, kadar se je ponoči spuščalo na tla.

„Glas neba“

Pod krili orjaškega letala je bil prijeten takozvani »glas neba«. To so bili ogromni megafoni, močni tako, da se je slišal glas iz letala 12 km daleč navzlic brnenju osmih motorjev. Najrazločnejše se je glas slišal, če je bilo letalo 1000 m nad zemljo. V letalu je bil tudi fotografski atelje in komplet kinematografski laboratorij, tako da so lahko iz njega fotografirali, obenem pa projekciji na zemljo filme, ki so jih nosili s seboj, in sicer na 10 m visoko in 10 m široko platno. Letalo je imelo dva rotacijska stroja, teža 250 kg, ki sta lahko natiskala vsako uro 4000 letakov velikega formata.

Posebna kovina

»Maksim Gorki« je bil zgrajen iz posebne kroglice aluminija. To je zlitina, zadnja novost sovjetske kovinske industrije, čvrsta skoraj tako, kakor jeklo, toda trikrat lažja, saj znaša njena specifična teža samo 2.80. Tudi spojke so bile narejene iz posebne jekla, ki ga izdelujejo samo v Rusiji. Letalo je bilo zgrajeno s pomočjo prostovoljnih prispevkov in stroški so znašali nad milijon zlatih rubljev. Zgradil ga je slavni ruski konstruktor inž. A. N. Tupoljev. Šefpilot »Maksima Gorkiga« je bil eden najboljših ruskih letalcev Mihail Grovov. Letalo je bilo šele lani 8. avgusta oficijelno uvrščeno med rusko zračno brodogradnjo in je bilo vodilni avijon istoimenske zračne eskadrile.

Pilotiranje

Letalo je imelo posebno napravo za avtomatično pilotiranje, tako da je lahko pilot med poletom počival. Vsa povelja so se oddajala električnim potom. Motorje je upravljali pilot, v vsakem krilu je bil pa stalno mehanik, ki je nadziral njihovo delovanje. Motor je pogonal na tleh avtomatično pnevmatski starter. Kako orjaško je bilo to letalo, je pričelo že nizinsko krmlilo, ki je imelo 55 m² površine, kar pomeni, da bi lahko služilo dvomotornemu letalu za krila.

Govornik pred mikrofonom.

... in lahko rečem, ne da bi se bal, da mi bo kdo ugovarjal...

Ludvik Wolff: 7

BOGINJA DOBROTE

ROMAN

Silna žega ga je napolnila v delavsko kantino. Tam je sedelo nekaj mizarjev in pleskarjev v zakajeni pivnici. Umolknili so, ko so zagledali Harlanda, ki jih je prijazno pozdravil.

— Malo pivo, gospa Voglova.
Kantinerka mu je prinesla pivo.
Harland je sedel za mizo pri oknu, željno je popil pivo, prižgal cigareto in se zagledal ven na strehe. Nebo je bilo izgubilo svojo sinjino in bočilo se je v sivi dolgočasnosti. Stroji so pa brneli enakomerno in neumorno.

Življenje je lepo, je pomislil Harland, čudovito lepo, posebno tu v vzhodnem Berlinu, kjer žive mali ljudje, kjer je delo oster boj. Ozrl se je na svoje mizarje in pleskarje, ki so se tiho pogovarjali. Kako dobra srca so imeli, tudi če so govorili strupeno in vihal nosove. Mar niso delali? Mar nimajo želje v rok in razpraskanih nohtov? Kako bi jim človek ne zavidal? Najbolj jim pa mora zavidati njihov gospodar, ki je izšel iz njihovih vrst, zdaj pa stopa v skeleči zapuščenosti smrti naproti.

Za hip je začutil kakor da mora sedeti k svojim delavcem in jim reči: Otroci moji, čez pol leta bom mrt. Toda kakšen pomen bi imelo to?

Harland je popil svoje pivo, pozdravil delavce in odšel iz kantine.

Ravnatelj Krebs je narekoval pisma, ko je vstopil Harland. Strojarska je takoj vstala in odšla iz sobe. Harland je sedel v naslanjaj k pisalni mizi.

Kakor vsak dan, mu je predložil Krebs blagajniško knjigo, da bi jo pregledal. Imel je trd puritanski obraz, ki ga ni še nihče videl smejeti se.

Mimogrede se je Harland ozrl na blagajniško knjigo, da bi uradnika ne užalil, potem jo je pa zopet zaprl.

— Ali hočete videti »Izgubljeni raj«, gospod Harland. Film je dovršen in jutri ga lahko odpotujete.

— Hvala, gospod Krebs, nobenega raja nečem videti. Niti izgubljenega. Za to nimam časa.

— Ponudili so nam v nakup kino »Meteor« v Friedrichovem okraju, — je poročal Krebs. — Ali naj ga kupimo? Pogoji so ugodni.

Ta hripavi in vsake toplote prosti glas je šel Harlandu na živce.

— Ne, ne bomo ga kupili.

— Kaj naj počnem s kinom »Meteor«, če bom pa čez pol leta zblaznel? — je pomislil Harland in moral se je obvladati, da ni vrgel vestnemu uradniku tintnika v osupli obraz.

— Namravam namreč odpotovati, gospod Krebs.

— Za dolgo?

— Za nekaj mesecev.

— Toda podjetje se bo vodilo dalje? V Krebovem glasu je zazvenel dvom.

— Da, — je odgovoril Harland zamisljeno. — Podjetje se bo vodilo dalje.

Dalje, vedno dalje, tudi brez njega! Nekdo je potrkal na vrata. Vstopila sta Wollanke in Bassist.

— Motiva?

Krebs se je ozrl na Harlanda in odgovoril plašno: Ne.

Harland je vstal. — Posloviti se moram, gospodje; odpotujem za nekaj mesecev.

Na režiserjevem in dramaturgovem obrazu se je pojavilo razočaranje. Dela sta raje s Harlandom, nego s Krebsom, ki je bil pravi stiskač in ki je smatral vsak izdelek, če ga je moral odobriti, za osebno žalitev.

— Kolika škoda! — je dejal Wollanke.

— Udarec za pisarno, — je zašepetal filmski pisatelj in se mejevoljno ozrl na Krebsa, ki je stal vzravn kakor pagoda.

— Nadaljujte mirno svoje delo, gospodje!

— Torej ostanete pri »Madame Bovary«? — je vprašal Bassist ves v ognju.

Harland je malomarno priklinal.

— Potem bomo pa snemali »Budho«, življenjsko sliko v sedmih dejanjih. Slavni indolog profesor Gunsilius je nam že obljubil sodelovanje.

— Dobro, gospod Bassist.

— Proti »Budhi« pa govore finančni oziri, — je potožil Krebs in hudo mu je postalo pri srcu. Sicer pa koga neki zanima »Budha«?

— Verjemite mi, gospod Harland, — je zapel Wollanke lirčno ganjen, z »Budho« porazimo »Blazno harfinistko«. Naša stroka se postavi na glavo, ko zagleda mojega »Budho«.

— Snemajte »Budho«, — je izjavil Harland in se hitro obrnil k vratom.

V predsobi je Harland sedel, zroč topo v strop. — Pojdi z menoj, rad bi govoril s teboj, Georg.

— Ali mora biti to?

— Ne. Lahko ostanem tu in se zabavam z Gemmo, s tem sladkim otrokom, če te to veseli.

Georg je nejevoljno vstal in odšel za očetom. Molče sta šla po stopnicah, nad dvoriščem je ležal večerni mrak, stroji so bili umolknili, večerna utrujenost se je vlivala Harlandu v kri. Pred hišo so stala mlada dekleta in čakala Gemmo Rayo, da bi se jim sladko nasmešnila in pozlatala s smehljajem njihove sanje.

— Odpeljava se v mesto. Rad bi kaj prigriznil.

Avto se je počasi vil skozi ozke ulice proti Aleksandrovi trgu. Nalik črnim stebrom so stale tu skupine ljudi iz vzhodnega dela mesta in se umikale. Ljudje so se razhajali in na bližnjem vogalu so se zopet ustavljali. Zamolkelo mrmranje je polnilo ozke ulice in se dvigalo gori po hišah, kjer so do poznega večera ležale na oknih pisane pernice.

Iz krčm so prihajali razgreti mošje. Gramofoni so hrečali glasneje. Skrinjo počesani lasje po ulicah nastavlajočih se deklin so bili že skrustrani.

Slednjič je imel avto prosto pot in žvignil je proti mestu.

V jedilnici hotela so sedeli sami Angličani, ledeno hladni, vlijudni, korektni, dobro vzgojeni in lepi ljudje. Harland jih je nejevoljno opazoval. — Tu ne morem jesti, jed bi mi obtičala v grlu.

Lep praznik sokolske mladine

Češki naraščaj je včeraj svečano izročil prapor jugoslovenskim bratcem in sestricam

Ljubljana, 20. maja. Navzlic dokaj slabemu vremenu je preživljal včeraj sokolski Tabor prekrasen dan. Češki sokolski tisk je že nad mesec dni obveščal javnost o pripravah dece Sokola na Kral. Vinohradih v Pragi, o pripravah dece, da ponese preko mej svoje domovine bratcem in sestricam v Jugoslavijo ter jim pokloni v znak svoje ljubezni prvi dečji prapor. Trud, ki so si ga nadel vodniki dece, načelnik br. Cyrek, načelnica s. Skalicka, dalje br. Slavička in drugi, je bil včeraj bogato poplačan. Mlademu československemu naraščaju se je odprl naenkrat nov svet, poln svetlobe in lepote, ki mu bo vedno ostal v spominu. Iskrenost mladine pa je istočasno vili novih upov v boljše bodočnost tudi odraslim Sokolom. Celoten program je obsegal poleg razvija prapora tudi dve akademiji, članstvo in mladinsko.

Članska akademija Sokola I. je privabila v soboto zvečer na Tabor mnogo prijateljev naše mladine in je bila dvorana pred začetkom nabitopolna. Akademiji se pristostvovali odrasli češki gosti kakor tudi deca. Odlični obisk akademije je pokazal, da javnost pravilno upošteva delo naših Sokolov, ki se vedno idealno pojmujejo veliko idejo dr. Tyrša. Poleg domačih odličnikov so pristostvovali akademiji tudi delegati Sokola s Kral. Vinohradov, poleg teh pa neoficijalno še br. Jan Strakaty, urednik praških »Narodnih Listov«.

Uvodno besedo je povzel br. Engelbert Gangl kot predsednik slavnostnega odbora za razvite prapora. V zanosnem govoru je naslovil posebno dobrodošlico na deca, ki je prinesla s seboj mladost in svežost. Ko je bila odigrana državna himna, se je pričel telovadni del akademije. Vse točke, nastop naraščajnic, vrsta bratov na bradli ter na drugo, vaje s kiji in telovadni plesi, so se vrstile hitro druga za drugo brez običajnih vmesnih odmorov, tako da je bil obširni spored izčrpan v polmuri uri.

Nedeljske dopoldanske svečanosti so dale priveditvam še močnejši poudarek. Ze precej pred 10. uro so se pričele zgrinjati na Tabor številne skupine sokolskega članstva, naraščaja ter dece društev v mestu in iz okolice, ki so prihajali v krojnih, mnogi tudi s prapori na čelu. Taborska dvorana je bila svečano okrašena z državnimi zastavami bratske českoslovaške republike in z našimi trobojkami. Stene so krasile tudi slike sokolskih delavcev, dr. Tyrša, Fügnerja, dalje Gangla in pa prezidenta Masaryka, na odru pa je bil postavjen v sredini na visokem podstavku najnovejši kip našega mladega kralja Petra II., delo br. arh. Dušana Blagajeta. Na odru je bil kmalu zbrana moška in ženska deca Sokola I., v sredini pa je bilo določeno mesto za male goste iz českoslovaške. Dalje so bili pred odrom razvrščeni članski naraščajski prapori društev iz Ljubljane in okolice. Razviti prapora so pristostvovali najodličnejši zastopniki. Ob 10.15 je starosta Sokola I. br. inž. Bevc najavil prihod kraljevega zastopnika, brigadnega generala g. Jovanovića, ki je vstopil, pozdravljen s sokolsko koračnico, med živahnim vzklikanjem mladine mlademu kralju in Jugosla-

viji. V imenu hvaležne dece je pristopila h generalu deklica Jugova in mu izrekla prisrčno dobrodošlico, izročivši mu sopek nageljnikov. Na oder je stopil starosta br. inž. Bevc in nagovoril kraljevega zastopnika: »Gospod zastopnik Nj. Vel. kralja, blagovolite tolmačiti izraze naše iskrene in neomajne vdanosti Nj. Vel. kralju, prevzvišenemu kumu našega dečjega prapora. Sokolska družina na Taboru je neizmerno ponosna, da more ob svojem največjem prazniku dece zagotoviti mlademu vladarju, da mu bo vedno sledila z iskreno ljubeznijo na vseh potih njegovega vladarskega življenja in mu bo na razpolago ob vsaki priliki, da mu ponovno zagotovi žarko ljubezen, v kateri se zbira okrog njega pri svojem sokolskem delu. V spomin na današnji praznik smo skovali plaketo s pomembnimi gesli darovanega nam prapora: Ljubezen za ljubezen, zvestoba za zvestobo! Prosim Vas, da izročite Nj. Vel. kralju ta skromen dar, ki mu ga poklanjamo v spomin na njegovo kumovanje prvemu jugoslovenskemu dečjemu sokolskemu praporu. Našemu kralju naš sokolski »Zdravlo«.

Zastopnik Nj. Vel. general g. Jovanović se je kratko zahvalil za prisrčen sprejem in zagotovil br. starosti ter vsej deci, da bo mlademu vladarju iskreno predal želje Sokolicev, ki so mu jih našli. Starosta je nato javil pismene pozdrave, ki jih je sprejelo društvo in priveditve in sicer od ministra za telesno vzgojo br. dr. Auera, ministra g. dr. Marušića in od ministra dr. Kramerja, ki so vsi čestitali k lepi sokolski prireditvi.

Predlog br. staroste, da se odpošljejo bozjavni pozdravi Nj. Vel. kralju Petru II., dalje bratski ČOS v Prago, SKJ v Beograd in bratskemu Sokolu na Kralj. Vinohradih, je bil sprejet z velikim navdušenjem.

Za pozdrave naših Sokolov je odgovoril v imenu českoslovaške delegacije in njihove dece načelnik brat Rudolf Cyrek, ki se je v glavnem zahvalil za iskrene izraze bratstva, ter za plaketo, ki jim je bila poklonjena.

Sedel je največanejši del prireditve, ko so trije češki Sokolici izročili novi prapor našim Sokolicev. Svečani akt razvija prapora je opravil nato zastopnik Nj. Vel. kralja. Pripel je na prapor kot dar visokega pokrovitelja krasen trak. Mladi praporščak Bojan Lubej je položil nato v roke brata staroste prisego, da bo prapor varoval neustrašno in da ga bo izročil nasledniku na enako zaobljubo, kakršno je moral položiti sam. Bil je to ganljiv trenutek. Mladega praporščaka in pa vse zbrano deca je nato še enkrat nagovoril v zanosnih besedah brat Engelbert Gangl rekoč, da so stari bori Sokoli radostni nad tako deca, nato pa se je sklonil nad prapor in ga poljubil. Deca je nato zapela češko in našo himno. Potem, ko je odigrala godba Sokola I. zaključno koračnico, so se vpisali odlični gostje v spominsko knjigo. Zunan se je navzlic slabemu vremenu razvil lep sprevod in je sokolska deca veselo in navdušeno vzklíkala. V sporedu je sodelovala tudi godba »Sloga«. Pozneje se je vršila spet krasna mladinska akademija, ki je izredno lepo uspela. Po končani akade-

miji je bil češka deca pogostena in le nerada se je poslovila kasneje od drugega Tabora, ki ga je v kratkih urah svojega bivanja pri nas vzljubila kot svoj drugi dom.

Iz Trbovelj

— Povratek trboveljskih Kolašic z Oplenca. V soboto dopoldne se je vrnilo z potovanja na kraljev grob na Oplenju 17 tukajšnjih Kolašic, ki so se udeležile tega patriotičnega romanja skupno z ljubljanskimi narodnimi ženskimi organizacijami. V Beogradu, kjer so se ustavile, so bile sprejete od Nj. Vel. kraljice matere Marije. Posebna čast je doletela vrlo predsednico trboveljskih Kolašic, šolsko upraviteljico go. Anco Lapornikovo, s katero se je Nj. Vel. kraljica Marija dalj časa razgovarjala, se podrobno informirala za naše žensko in prav posebej za razmere v rudarskih Trbovljah, za katere je kazala Nj. Vel. kraljica vidno zanimanje. Na Oplenju, kjer so se poleg številnih drugih zastopnic slovenskega narodnega žensstva poklonile tudi zastopnice žensstva iz naših rudarskih revirjev, so vzele naše Kolašice nekaj zemlje, ki so jo prinesle v Trbovlje, da jo ugrade v večni spomin na viteškega kralja mučenika v njegov spomenik, ki se baš te dni prestavlja izpred lipe svobode na vzvišen podstavku, ki se gradi med novimi stopnicami pred župno cerkvijo. Mnogi, ki jim gmotne razmere ne dopuščajo potovati in se pokloniti spominu viteškega kralja mučenika na Oplenju, bodo lahko počastili spomin tudi pred tukajšnjim kraljevim spomenikom, kar bo ter pomembnejše, ko je vzidana v spomenik tudi zemlja, ob kateri počiva naš veliki nesmrtni kralj.

— Uradni dnevi sreskega sodišča. Sresko sodišče v Laškem razglašajo, da bodo naslednji uradni dnevi sodišča v Trbovljah v soboto 25. maja, 8. in 22. junija in 6. ter 20. julija vsakokrat od pol 9. do 12. in 13. do 16. ure.

— Še en občni zbor. Kaže, da so letos hišni posestniki zadnji med društvi s svojim občnim zborom, ki ga sklicujejo v četrtek 23. maja ob pol 4. uri popoldne v mali dvorani Sokolskega doma. Pri tej priliki priredi društvo tudi javno predavanje o hišni in zemljiški posesti, kar bo gotovo zanimalo vse hišne posestnike.

Zvočni kino Dvor

Telefon 27-30

Samo še danes ob 4., 7. in 9. uri
X. C. FIELAS
v kolosalni šali

Nor za denarjem

Vstopnina Din 4.50 in 6.50

Požar v Trbojah

Smlednik, 20. maja.

V okolici Kranja je zadnje čase večkrat gorelo, v soboto zjutraj je pa postal žrtev ognja dvojni kozolec gostilničarja Franca Kocmurka iz Trboj. Ogenj je izbruhnil okrog pol 11. dopoldne in je bil kozolec hitoma v plamenih. Pogorel je do tal, poleg tega je pa zgorelo 1700 bukovih butar, velik parizur, sani, mnogo sena in detelje ter nekaj poljskega orodja. Škoda znaša okrog 30.000 Din, gospodar je bil pa zavarovan samo za malenkost.

Na pomoč so prihiteli domači gasilci z motorom in posrečilo se jim je ogenj ugasiti v toliko, da se ni razširil na sosedna poslopja. Vzrok požara ni znan, domnevajo pa, da je bil podtaknjen.

P A R K E T E

prvovrstne hrastove in bukov dobavlja in polaga

FERDO PRIMOŽIČ,

LJUBLJANA, Cesta 29. oktobra (Rimska cesta) št. 16

Popravila in struženje starih parket. — Delo solidno; cene zmerno. — Telefon: Škafar 23-38. 1696

Makulturni papir

proda

uprava »Slovenskega Naroda«,

Ljubljana, Knafljeva ulica št. 5

POSEST

GOSTILNA

z vsemi tozadevnimi stavbami je naprodaj v neposredni bližini Maribora. Dobičkanosno podjetje. — Resni reflektanti naj se obrnejo po informacije na Sokolsko župo v Mariboru. 1734

VELIKA SKLADIŠČA

zidana, poleg postaje in GOSTILNO dam v najem ali prodam. Ugodno za manjšo trgovico, skladišče gradbenega materiala, šita, gospodarskih strojev ali slamo. — Pojasnila daje: Ivo Vranešič, Sunja. 1717

PRODAM

Beseda 50 par, davek 2 Din

Najmanjši znesek 8 Din

ELEKTROMOTORJE

za istosmerni tok 300 voltov — prodaja interesentom po zelo nizkih cenah — mestna elektrarna Ljubljanska. Interesentom v Ljubljani, ki so priključeni še na istosmerni tok, nudi za zmerno mesečno odškodnino motorje na posojilo. — Pojasnila daje ravnateljstvo mestne elektrarne, Ljubljana, Krekov trg št. 10/II. 53/L

STANOVANJA

Beseda 50 par, davek 2 Din

Najmanjši znesek 8 Din

ELEGANTNO OPREMLJENO SOBO

s posebnim vzhodom iščem za 1. junij ali takoj. — Cenjene ponudbe pošljite na upravo »SL. Naroda« pod znakom »Zdravnik-samec 1720«.

RAZNO

Beseda 50 par, davek 2 Din

Najmanjši znesek 8 Din

Dali je in gladijole

50 %
izpod cene cenika. — Sever & Komp., Ljubljana. 1710

ZA MAL' D'NARJA

DOST' MUZIKE!

Plošče, gramofone, zposojamo, zamenjamo, prodajamo in kupujemo. — ELEKTROTON d. o. o. s. a. — oasaža nebotičnika.

»MUZIKA«,

LJUBLJANA, Miklošičeva c. 4

(prej Knafljeva ulica št. 4)

Zaloga prvovrstnih klavirjev in najcenejša izposojalnica.

POPRAVILA IN UGLASEVANJA

se izvršujejo strokovnjaki in poceni. — Nizke cene; najmanjše obroke odplačilo!

46/L

DALLJE RAZNIH VRST

(gomolje) dobite na vrtu Učiteljskega, Resljeva cesta št. 10.

1669

KAVERNA STRITAR

vsak večer koncert. 46/L

OBLEKE PO MERI

najnovejši kroji, zelo poceni, tudi razno krasno perilo — si nabavite pri

PRESKERJU,

LJUBLJANA, Sv. Petra c. 14

SLUŽBE

Beseda 50 par, davek 2 Din

Najmanjši znesek 8 Din

KORESPONDENT (-INJA)

za slovensko in nemško korespondenco dobi zaposlenje nekaj ur na teden. — Pomdne zahtevo honorarja pod »Perfekten 1736« na upravo »Slov. Naroda«.

Javljamo tužno vest, da je naš milni soprog, oče, tast in stari oče, gospod

Ivan Ravnikar

veletrgovec v Celju

po težki operaciji premial v Gradcu dne 19. t. m. ob 7. uri v svojem 62. letu.

Pogreb dragega pokojnika bo 21. t. m. ob 5. uri popoldne iz mrtvašnice tukajšnjega mestnega pokopališča.

Sveta maša za dušnico se bo darovala v župni cerkvi sv. Danijela v sredo 22. t. m. ob osmi uri zjutraj.

Celje, dne 20. maja 1935.

Večno za njim žalujoči: AMALIJA, soproga — PAVLA in BOZIDAR, otroka — VERA, snaha — TODOR, zet — IVES in IVAN, vnuka — ter ostalo sorodstvo

+

NEIZPROSNA USODA NAM JE UGRABILA NASEGA LJUBLJENEGA SOPROGA, SRČNO DOBREGA SINA, BRATA in STRICKA, GOSPODA

DR. MED.

STANKA TAVČARJA

ZOBOZDRAVNIKA OUZD, ART. KAPETANA V R.

K VECNEMU POCITKU GA SPREMIMO V PONEDELJEK, DNE 20. MAJA 1935, OB 4. URI POPOLDNE IZ MRTVASKE VEŽE SPLOŠNE BOLNISNICE.

V LJUBLJANI, DNE 18. MAJA 1935.

GLOBOKO UZALOSČENA

SOPROGA, STARŠI, BRATJE IN SORODNIKI.